

Cíllo 6.
7. februara.

Sonhaj Bóh!

Létnik 25.
1915.

Sy-li spěval,
Pilnje dželaš,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstvosć da.

Njech ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wśdne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođi ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmans
Žiwnosć je;;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokrew će!
F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa ho kózdu hobotu w Gsmolerjez knihiczijsčežni w Budyschinje a je tam sa schtwórtlétu pschedplatu 40 pj. dostacj.

Njedžela Sexagesima.

Jan. 4, 5—15.

Jesuš chze lacžnoſcž naſche je duſche ſtajecž.

Wón pschiündže

1. na kózdy měſcě,
2. w kózdy cžaſu,
3. ſtajecž najhlubſchii lacžnoſcž.

1. Wón ſynu ho, dokež běſche wuſtał, na tak mjenovanu Jakubowu ſtudnju. Tam khodžachu žony po wodu a wěſcze ho tam husto někotre lohkomyslne ſłowo rěčesche. A tole město dyrbjesche ſa Šbžnika kléčka býč. Kózde město je jemu prawe, hdzež može duſchu dobýč. Wón pschiündže do komorki, wón je wucžil na cžolmje, na kwasu, na horje — wſchudžom chze wón duſche dobýč. Duž dyrbimy jemu wutrobu wotewricž, hdžž ho wón k nam bliži. Kunje tam, hdzež ho nam to njesda pschiühodne býč, ho duſche wot Jesuša ſapschimnu. We wježelym towarzſtwje běſche ſhubjenemu ſynej, kaž by jemu nóż psches wutrobu klo, ſo ſwoje ſmutskowne hubjenſtwo pósna. Na pucžach powołania je ſwětuſ cžlowjek druhu duſchu ſeſnał, kž jeho pokasa na to jene, ſchtož je nusne. Abo na wopacžnym hrěſchnym pucžu tón ſenje ſhrěchničej napschecžiwo ſtupa kaž Sauluſej pola Damaskona.

2. Hdžž běſche Jesuš wuſtał, „a to běſche woſolo ſchesteje ſchtundy“. To je w 12. hodžinje pschipoldniſu po naſchim cžaſu, hdzež w horžym raňšim kraju wſchitko

wotpočjuje, hdzež ſo žane liſežo ujehiba, hdzež ſwět wotpočjuje. Jesuš pak njemějeſte khwile ſpacž. „Ja dyrbju dželacž, kaž doſho džen je.“ Wón kózdy cžaſu tužiwa. Jemu žana hodžina psche ſahe, žana psche poſdje njeje. Nikodemus pschiündže w uozu, rano ſahe ſtupi wucžobnikam pschi jěſorje Tiberiaž napschecžiwo, w horzej pschipoldniſeſe hodžinje bliži ſo k Samaritskej žónſkej, wjeczor ſtupi mjes ſwojich wucžobnikow ſ poſtrowom měra. Wón pschihadža w kózdy cžaſu. Ach, ſo býchmy ſo tež wot njeho namalacž dali w kózdy cžaſu, hdžž wón pschiündže. Wón ma ſwoje cžiche hodžiny — njedžele ſe ſwojim ſhabatnym měrom — cžaſ ſchihotowanja na konfirmaciju — wažne měſniki w živjenju, hdzež tón ſenje naš ſapschimnuje. Jemu pak je tež kózda hodžina prawa, jeno ſo je nam prawa. Horze pschipoldniſe hodžiny, to ſu hodžiny pruhowanja. Tehdom by ty rad morkotal. Ale runje tehdý tón ſenje ſedži pschi ſtudni ſ wodu živjenja, ſo by tebje wokſchewiſ. Gšiano je we twojim živjenju hižom pschipoldniſo nimo, hižom ſo k wjeczoru naſhila, wjeczor. Wopomí w tutym ſwojim cžaſu, ſchtož ſo k twojemu měrej hodži. Jesuš je hotowy kózdu hodžinu.

3. Ta žónſka ſo džiwa, ſo ſebi Jesuš jako žid wot njeje jako Samaritskeje žónſkeje piež žada. Wón jej wotmolvi: „Hdžž by ty wjedžila tón dar Boži a ſchtó tón je, kž k tebi praji: „Daj ſo mi napiež“, dha by ty jeho proſhyla a wón by tebi dal žiwu wodu.“ Ta žónſka na to rjeliw: „Senježe, wſchak nicžo nimaſh, ſ cžimž by ſebi načerpal.“ Tak myſli dženſa hiſcheže cželny cžlowjek.

Lacžnoſć drje tu je a duſča praji wjedžo abo njewjedžo: „Daj mi picz!“ Hdij běſche we twojim živjenju hodžina, hdžej běch u wſchitke twoje pschecža dopjelnjene? Ty běſche džecžo — drje bjes staroſeže, ale twoje myſle džechu hizom do pschichoda, ty ſebi žadaſche ſamostatny bycz. Ty ſtupi won do živjenja, ſam ſwój dom ſebi ſaloži, ale wono pschiidžechu nowe staroſeže, staroſeže wo džecži. Ty ſebi žadaſche po starobje, hdžej budžesč ſměrom wuzicž móz plody ſwojeho ſkutkowanja; staroba pschiidže, ale wona ſo tebi njeſubjeſche, dokelž wjazy niežo wuzicž njemožesche, kaž prjedy. We ſwěcze ſu džerojte ſtudnje. Schtóž tu modu pije, temu chze ſo jaſo picz. Khwatajmy k Jeſuſej, won ma žitu wodu, kaž won praji: „Schtóž ſo pak teje wody napije, kotrui ja jemu dam, temu ſo wěcžuje picz njeſeſche.“ Ty žedžiſch po troscheze ſa ſwoje ſwědomnje, po wodacžu hréchow — kheluch Božeze wjecžerje ſo tebi podawa, w kotrejñi je woda živjenja. Ššwjata wjecžer je ta ſtudnja, wjſche kotrejž ſe ſloty mi piſmikami napiſane ſteji: „Sbóžni ſu eži, kíž hłódni a lacžni ſu po prawdoſczi, pschetož woni budž naſyčenii.“ A hdže četkpasč wodu w horzocze ſchija, w ſpýtowanjach ſwěta? Twoja ſtudzeńi je ſłowo Bože, tam ſedzi Jeſuſ pódla; w modlitwie, w kotrejž ſi nim ręcziſch.

Jeſuſ chze lacžnoſć naſcheje duſche ſtajiež; pschetož won ſedzi pschi ſtudni teje wody, kotrui ſo do wěcžneho živjenja žorli. Hanijeń.

Jeſuſowa pytaſa luboſcž.

Hloſ: Jeſuſ moja nadžija —.

Jeſuſ pyta hréchnikow!

Hdže maſch rjeiſchi troscht, o duſča?

Ssh-li padka do hréchow,

Njebeſ tajka, kaž ſo ſluſcha —

Dha budž to twój ſbóžni ſchow:

Jeſuſ pyta hréchnikow!

Hnadi wſchak ſmy njehódni,

Kóždy hréchi w duſchi cžuje:

Tola ſmyli roſkacži,

Sso nam njebojo wotankuje;

Hnada ręcži ſe ſłowow:

Jeſuſ pyta hréchnikow!

Ze ſo wowza ſhubika

Na paſtwiſhčzo hrécha, nožy —

Gswérna luboſcž paſthéſka

Njeſutuje prózu, možy,

Wutorhnyč ju ſe ſtrachow:

Jeſuſ pyta hréchnikow!

Pójče, duſche ſrudžene,

Tu ſo hnada ſa waſ ſwěcži:

Sbóžniſ ſaſho ſežiniež chze

S hréchňich ſudži Bože džecži;

Zimaj troscht ſo wutrobow:

Jeſuſ pyta hréchnikow!

Haj, ja k tebi pschiſhadtam,

Mi ſo hréchow dla tu ſtyscheze;

Psched tobui wſchě wuſypam,

Proſchu: wodaj mi je, Khrysteze!

Hlej, ſ tym troschtom ſym ja ſchoł:

Jeſuſ pyta hréchnikow!

Moja ſhuda duſča wě,
So tež kravne pschepojenja
Saſho běla ſo kaž ſněh
S mozu Khrysta wumozjenja;
Duž mje njeſyſch hréchow doł:
Jeſuſ pyta hréchnikow!

Pokoſ mam ja w ſwědomnju,
Saſon njeſoh mje nět ſhoſtacž;
Tón, kíž winu woda wſchu,
Te a chze mój Sbóžniſ wotacž;
Schtó je, kíž mje tamacž mohł?

Jeſuſ pyta hréchnikow!

Jeſuſ pyta hréchnikow,
Ja ſym tež nět ſamakany;
Won je mi raj njebojeſow
Wotankuſ ſches ſwoje ran;

Troschtne du ſches ſmijercž a row:

Jeſuſ pyta hréchnikow!

K A. Fiedler.

Evangelska marträck Johanna Grey.

(Wopominjeuſli džen 12. februara.)

Johanna Grey ſo w ſečje 1536 w Kendželskej narodzi ſ wyžoſeho roda, po maczeſnej ſtronje ſ kralovſkej krwe. Hizom jara ſahe ſo wuſnamjenjeſche w žónſkich rucžnych dželach, hudžbje a zuſykh ręczach. Pschi tym mějeſche ſwérne bycz, ſpěchne ſa- pschijecž, hľuboſe roſbudženje o, ſchtož wjſche ſteji, telko mikofeze, ponižnoſeže a poſkornoſeže, ſo ani najmjeſchku wažnoſež na wſchitko ſwoje wobdarjenje njeſkadžesche. Byk ſabanie jejneje duſche jenož na to džesche, we wjedženju a bohabojoſczi pschego dale pschiueſ. Wona ſo ſ wjèle tehdomniſchich wucženych ſeſna, mjeſ druhimi ſ Hendrichom Bullingerom, ſchwajzaſkim reformatorom. Tón jej piſasche, a wona jemu ſ lacžanskim liſtom we ſwojim pjaninathm ſečje wotmolwi. W tuthm ſo ſlědowaze ſłowa na- makaja: „Wy mje napominacze, tu cžiſtu a prawu wěru ſapſchijecž do naſchego Sbóžnika Jeſom Khrysta. Ja budu ſo prozowacž, Waſche pschecže dopjelnicž. Ale Wy wſchak wěcže, ſchto mi ſym, hdžy naſ Bóh zjyle wobzeſje k temu ſhmanu nječini, a teho dla móžu tamne ſlubjenje jenož ſ tými ſłowami dacž: Kaž daloko budže mje tón ſuſes k temu ſhmanu cžinieſ. Ja pak ujeſa- stanu, wſchědjuje ſ japoſchtoſami k temu ſuſes ſo modlicž, ſo by mi wěru ſches ſwouju hnadi poſylniſ. ſ tým chzu, ſ Božeſ pomozu, tež cžiſtoſež živjenja ſwiaſacž pytacž. Ja pak Waſ naſwutrobnich proſchu: Podpjeracze mje tež w tým ſe ſwōjim ſchecžijanskim dobroproſchenjom! Spominacze na miſe wſchědjuje psched tým ſuſesom. Pschetož moja móz je pschesslab, kſutuje ſa ſwječeſenjom honicž.“

Ale bórſh dýrbjeſche ſo Johanna ſwōjemu cžichemu živjenju wſacž. Tejuh nan bu bórſh po tým ſa wójwodu poſběhnjenih a druhu wyžoſki kraleſtwa, ſ mjenom Dudley, teho runja. Wobaj wjedžeschtaj, ſo ničo dobre na njeju nječaka, hdij by po ſmijercži nětceſiſchego khorowateho krala prynzeſſa Marja, kíž bě naſbližscha pschi trónje, ale kruče katholſka, na trón pschisſla. Wójwodaj ſo ſrēžeschtaj, ſo mataj Johanna a ſym wójwodu Dudley ſo w hromadze woženicz a khorowath kral ſo naręcžecž, ſo by trón Johanne, kotrejž počinku ſo jemu w naſkraſniſchich barbach wo- piſowachu, ſawoſtajſ. Taſzama pak wo tuthm cžinkach ničo nje- wjedžesche. Wona bu ſ kralowej. Majprjedy ſo w ſacžucžu, ſo w tým poſna prawda njeje, ſe ſwōjej ſwědomliwoſcžu wobaraſche. ſlōnčnje ſo pak ſches proſtwy a namoſjenja ſwōjeho mandzel- ſleho a tých druhich poſhneſ da, k temu pschiſhkoſowacž. Tejne

pschičkozowanje by pschi jeñym wótrym rosojje a pobožnej myšli njesapschijomne bylo, njebhchmli nusowani byli wéricz, so je ju jeno myšl na pschichod zyrlwie Jezom Chrysta w jendželkem kraju wodžika. Najle wichorh budžichu dyrbjale so sběhnycz, hdh budžicze so tamna sa katholstwo sahorjena Marja na trón sýdnyka!

Alle wsche nadžije dyrbjachu jako žonj rospkumycz. Tich wjele, žamo protestantsz, psches česczelakomnoscz wózwodow moleni, so sa Marju sbězechu. Johanna dyrbjesche nasad. Jejny nan jej žam to powiedzicz pschińdze. Wona pak směrom a s jažnym wobliczom wotmolwi: Tu powjesz móžu wjele lěpje snjescz hacž tamnu wo mojim posběhnjenju sa kralowu.

Alle nětko dyrbjesche so jeje wschnoscz halle prawje sapoczez, abo prajmy radsho: drohotny dejmant mějesche so tocžicz, so by so w nim Knjeseve hnadle žlónzo jažnje blyschczicz mohlo. Wona bu se žwojim mandželkem, kóždy wožebje, do jaſtwa žadžena a jej tam wscha pschihódnoscz wsata. Vörsh buschtaj tež wobaj s žmijerczi wotžudženaj. Na 9. februara bu jeju wotprawjenje postajene. Prjedy hischče kralowa Marja wscho móžne spýta, so by ju sažo sa katholsej zyrlvi wobroczička.

Na žwojeho nana Johanna s jaſtwa list pišasche, w kóžym jeho spokojicz pytasche dla teho, so je s jeho winu do tejele frudžby pschischla. Wona wobſoržowasche žama žwoju žlaboscz, so by temu wot žwědominja wobſoržowanemu nanej požnoſcze pschi-njeſka. Napožled rjelsky: Sa mnje nježmože nicžo bôle witane býč, hacž so so s tuteje žaloscze posběhnu s njebjessim wobhdenjam wježela a žbžnoscze, hdžez je Chrystus, nascz Šbóžnik. Hdžž so saleži, so tak džowka na nana piſche, dha chyžka pschecz, so býschče Wy we wobstajnej wérje do teho Knjesa, kž je Waſ dotal požvlniš, tak sawostali, so my slonežnje w njebjeshach sažo hromadu pschińdžemoj pola Wotza, Šbyna a žwjateho Ducha.

Wodžinu po žmijerczi žwojeho mandželkem bu wona s wotprawjenju dowiedžena. Tam so na pschihladowacjow wobroczi a někotre žłowa dla samyžka žwojeje žmijercze rjelskywscz něhdze talle sloneži: „Sa waſ naležnje proſchu, moi ſnježa, a waſ wschitkich dobrých ſcheczijanskich ludži, so mnju a ja mnje so modlicz, kaž dolho žym hischče pschi žiwjenju, so by Boh po žwojey njeſlonežnej žmilnosczi a huadže mi moje njeſlizomne hréchi pscheczivo njeniu wodał, a dale waſ proſchu, mi wobžwědczicz, so jako wérna ſcheczijanka wumru a s zylę wutrobu wusnawam, so je moja jeniczka nadžija ta, psches krej a ſažlužbu žwojeho Knjesa Jezom Chrysta a psches nicžo druhe ſbóžna býč, so ja wsche žwoje ſažlužby a ſkutki daloko ſadu ſebje cžižnu a pschi tym pomyslenju ržu, so možke učhdý stanhež napscheczo mi a mje wobſoržowacž.“

Po tym so ſaknij a 51. psalm wuspěwa, žwoju hlowu na pjeňk połoži a ſawoła: „Knježe, do twojeju rukow porucžam žwojeho ducha!“ Kät s jenym rubnjenjom hlowu wot cžela wotdželi.

„Ja mam wschitko ſa ſchodus porujo jara wulkemu pósnačzu Chrystusza Jefuža, mojego Knjesa.“ Fil. 3, 8. J. R.

Tsi lěta w Ruskej.

Historijska originalna powjesz s Napoleonowych wójnow.

Spišal M. A. Kral.

(4. poſrakovanie.)

My pschińdžechmy s nascimaj haubitzomaj hžom přeni džen wokoło pschipoždja hacž s Beresinje, to vě 26. novembra 1812. Beresina, herak žnadna woda, běše so t nascimem njeſbožu do hľubočeho Žobja pschewobroczička. Wulki žněh vě pocžatacž a duž vě rěka ſcheroke morjo.

Pola wszy Studianka da Napoleon ſa wójsko dwaj mostaj twaricž, ale dolho trajesche, prjedy hacž běchtaj hotowaj, a hubjenaj doſcz tež hischče běchtaj. Tamni stronu rěki vě wulke

bahnischče a ſadu njeho stejesche hžom džel ruskeho wójsla. Tak ſo pscheczah ſapocža, pscheczah ſatraschny.

Psches jedyn teju mostow dyrbjachu ſavalleristojo cžahnyč, psches tón druhí pak pěšczhy; ale tajli postajený poriad dolho njetrajesche, pschetož wójsko ſo ſ možu ſ mostomaj cžishežesche. Kóždy cžyšče přeni tamnu stronu býč. Cžisheženiza na mostomaj bu pak hischče hórscha, jako my ruske wójsko psched ſobu a ſe ſadu naž wuhladachny. Tola wone žylne doſcz njebe, ſo by nam pscheczah wobarcz mohle; wone pschihladowasche naſdala, ſak my w njemdrym strachu psched nim cžekachny, a ſo by to trochu ſpěchnischo ſchlo, dha nam ujerědo někotre kanonske kule a granaty pōčewachu, kotrež na měſce wjele ſtow cželarjow do mutneje wody podnóřichu. Tu Rusjojo naſch pscheczah wotčako-wali njebečhi, wožebje tehodla niz, dokelž běchu tamni stronu Beresinu hroſne a cžemne bahnischče. Tola Napoleon vě psches nje tójskto deſkow a drjewnow naſlaſz dal, ſo móžesche wójsko ſpěchnischo wotčahnyč.

My dyrbjachym dolho cžakacž, prjedy hacž ſo nam radži, na móſt pschińcž; ſkonežnje buchmy na njón dočiſhčenii. Schtož vě ras mjes cželarjemi, temu móžno njebe, ſe žadla weje cžisheženiza pschińcž; kóždy bu ſobu torhneny abo na měſce poteptany. Kóždy hladasche jeno prjedy ſo a niz pod ſo. Škonežnje pschijehachym na móſt. Tu vě cžisheženiza ſ njevožhanju ſatraschna. Wbóhy ludžo powieschachu ſo na naſche hubjene konje abo pschimachu ſa haubitzy. Wjele morwych hžom na dolhím moſcze ležesche; kolesa naſcheju haubitzow psches nich džechu. Tu a tam pkuwasche cžegko ranjeny na wodže, ruzh ſ nam wo pomož wu-pchestrę, ale wscho vě podarmo — lodowa ſchruta jemu hlowu rožbi, my pak woži wotwobrocziwſti dale ſhwatachym. Skoro běchmy na tamnej stronje, dha pschilečja kanonska kula a torže we wokomiku naſchu ſadnu haubitzu do rěki. Konje a ludžo ſo na měſce podnóřichu. Tak hrožesche nam njeſcheczel ſ dweju stronow a wsche teho pjerichu kóžde wokominkenje lodowe ſchruth w ſahodne ſtolpy naſchego pschelhoda. Dwaj naſchich towaršchow a tsi konje ſo pschi pschelhodž ſatepichu. My pak ſa nimi ſhwile hladacž njeſlachym, druhý naž do předka mječichu a tamni stronu na naž tež róžoſta cžet nječakasche, pschetož džel Rusjo ſtejesche tamni stronu bahnischče. Čzi naž hroſne powitachu. Nam pak ſo radži, ſo psches nich pschecbicž, haj my jich na boſ ſecžerichym; tola ſhubichym naſchu poſlednju haubitzu. Konje buchu pschi njeſ ſeſatſlane a wona we běče ſawjaſnjenia ſtejo wosta.

My běchmy njemač ſbožowui psched žwojimi towaršchemi, ſotřiž běchu hischče na lewym brjoh Beresinu, pschetož cži dyrbjachu žalostnmu cžwilu pscheczepicž a tola ſo jeno žnadnemu dželej radži, rěku ſbožownje pschekrocžicž. Mostaj běchtaj jara hubjenaj, wuſtaj a dolhaj. Někotryžkuli, runjež w žmijertnym ſrasche psched Rusami, ſebi tola prjedy jara pschemyslowasche, ſchto by cžiniš, prjedy hacž ſo na ſraschne a ſhabkath pucž poda, ſiž ſo delhej ſawje runasche a pod kóžym žylna woda ſe ſhmynymi žolmami ſchumiesche a mózne ſchruth do ſlavych ſtolpov ſtrkaſche, hacž tak mostaj ſchepotashťaj.

Na druhim dnji pschelhoda dozpi njeſbože najwyschchi ſhodženik. Rusjojo pscheso bliže a bliže ſtupachu, pscheso žylních ſich ſule do wbohých cželarjow hrimotachu. Kóždy nad žwojim žiwjenjom dwělowasche a tola ſo nječasche ſajecž dacž. Ludžo ſu druhdy ſaž běudni. Džiwja cžisheženiza ſ woběmaj mostomaj ſo ſběže. Ludžo, wosy a kanony ſo ſ hromadami na ſraschnej mostaj walachu. Nihdže žane roſlaſowanje wjazg njebe; wyschhy a wschědní wojazg ſtejachu jeno ſa thym, ſak buchu ſkerje a ſlepje na tamni brjoh pschischli. Schtož vě na pucžu, to bu poſtorčenje. Žedyn do druheho ſchapasche, ſtrkaſche a bijesche; na a psched

mostomaj kniežesche hruba měščenža. Wjele tyžaz s brjohow dele spada, buchu do rěki cíjschězeni. Tež na mostomaj kamýmaj bě satrashna cíjschězena. Na nimaj ležachu řepje morvých a ranjenných, kotsiz pschelhod sadžeržachu, drusy psches nich lažachu abo jich nješmílnje do rěki řestorkachu. A řažo pschilecžich řplóschene konje s kanonu, živých a morvých ſobu do žolmow torhnjo. Žana ruka ſo njevupſchestrč, ſo by pomhaſta tým, kotsiz na žolmach ſo ſe ſhmjerču bědžachu — ſchruth ſo mléjachu a rošbichu jím ſtawý. Wschitka ſuboſez bě tu mjes wójskom wuhazla, tu bě widžecž, ſhoto člowijek w njemidrym strasche je — ſam ſebi tón najblížchi! Po ſtach buchu ranjeni do ſymných žolmow řestorkani, ale móst ſo we wołomiku ſažo pschepjeli, hacž ſ nowa ruſka kula pschilecza a zpět retomažy ludži ſnak do wody ſmijeta; žolma jich ſpěchňe ſ ſhmjerči dorvěſy.

Pschezo bliže rujachu ruſke kule, wbohich njeſcheczelow žakostnje roſtorhawſhi — hacž ſo napoſledku jedyni teju mostow roſlama! a wſchitko, ſhotož na nim běſche, do čémueje wody ſhypny. To bě kſhik, ſchřečenje a wołanza w poſlednjej ſhmertnej nufy! Čzi na brjohy to na měſče njeptnýchu a pschezo bble a bble ſo do wody řtokachu, měno, ſo je móst hſchěze zyly. A drusy, hdžž ſpōſnachu, ſo je ſo móst hromadu ſhypny, ſebi doſho njeſchemyſlowachu a ſtočichu w runej měrje do rěki, ſo buchu ju ſnanou pschepkuvali, ale mało je jich živých na brjoh pschichlo, wjele bble ſwoje živjenje w žolmach ſpuschecž dyrbjalo.

Někto cíjschězachu ſo wſchitzh ſbytkni na móst, kotrež hſchěze wysche wosta, ale jow tež hižom dawno hruboſez ſkrovje ſakha-đesche, a holk bu někto hſchěze čim tužniſhi. Wo ſhmjerč a živjenje tu wojovali. Tu rubachu wobrónjeni do njewobrónuje-nych towaſchow. Ředyn druhemu ſtopu do předka njeopſcheczel. Bodak (Bayonet) a težak dyrbjeschtaj tu puež pscherubowacž, hdžž to hſchěze ruſke kule doſez nječinjachu. Drusy ſažo w runej měrje do ſymnueje wody ſeffakachu, ſo buchu ſnanou psches ſkuwanje na tamní brjoh pschichli — abo ſo na wěčný čaž ſo- nótili mjes wulkimi ſchrutami. Zyle bližko nam Ruzjo ſ wopredka njeſchimndzechu, wſchal widžachu, kažku žakostnu ſchodus nam jich ſanouſke kule činjachu. Napoſledk pak bě ſo jím to pschihlado- wanje wostudžilo, duž počachu bliže pschistupowacž a tež ſ mje- ſchej brónju na naſche wójsko těſecž. Někto roſlemi ſo tež po- ſledni móst, a pschezah hſchěze doſho doſkoučenj njebe. To bě holk a ſhmertne hſchězenje, jako ſo te tyžaz do žolmow walichu, kotrež běchu ſo na moſče wo pschelhod rubali. Tu njebe žane pschepuſchězenje, tu njebu hladane na ſtarofez ani na mlodoſez, na žónske ani na džecži. Wſchitzh namakachu ſhmjerč w torhazei Beresinje abo psches rukli ſobutowarſchow. Wſchitka hſchěze ſbytkna wójska nadoba padže ſažo Ruzjam do ruſi, mjes tým tež wſchitke w Moskve ſradnjene drohoſeže, kotrež běchu někotre wosy. W Beresinje běchu ſ najmjeñſha wołko 10 tyžazow ſhmjerč namakali a dwójž tak wjele padže hſchěze Ruzjam do ruſi, doſelž jím móžno bylo njebe, psches rěku pschekročej. Džel ſalſkeho wójska pschekročji najpoſledy předy ſpominjene bahniſcheža, a ſa nimi buchu te drjewna a deſki ſapalene. To wobaraſche Ruzjam, ſo njemóžachu tak ſpěchňe ſa nami pschiměž.

Tak bě pschezah doſkoujan, ale ſak ſrudne naſche wójsko někto won hladashche! Na wójsko wono wjazh podobne njeběſche, jeno male dželby běchu wysche wostaſe, čzi drusy — čzi ſpia w zuſej ſemi abo ſnanou w Čornym Morju, hdžž ſtaj Beresina a Dněpr jich morwe čežka na lodojnych žolmach ſ pořebej do- nježkoj. A ſchtó je to wſchitko ſawinowaſ? Ženo jeniežki hordy člowijek, ſiž chžysche ſebi ſwět ſ uhomaj čiſnycž! Šola ſkala bě potom jeho jaſtwo, hdžž mějesché čaž, na pschelatu ſrej ſpomi- naž, předy hacž ſo ſam poda ſa ſwojim njebožownym wójskom. „Moje wulſe wójsko!” běchu jeho poſlednje ſkora, a čaž do Ruzſkeje je jemu wěſče ſtajnje na ſwědominju ležal.

Naſcha brigada bě tež ujemało hromadu ſleſka, pschetož tu ſtronu Beresiny běchmy my jeno hſchěze 15 mužow ſylni. To naſ ſježelých uječinjeho, hdžž ſpominachmy na lubych towaſchow, kotsiz běchu ſo jedyni po druhim wot naſ ſhubili. My tu někto ſhami jěchachmy, ſo buchmy ſterje a ſlepje na polſke mjesy pschichli. Naſche pucžowanje bě někto ſažo runje tak hubjene, kaž bě to předy buſko, woſebje doſelž bě ſyra ſ nowa naſtala a tež ſněh ſ nowa naſchoł. Tola počachmy ſažo nadžije doby- wacž, pschetož ſ kždym dnjom pschimndzechmy maſku ſtrocžel lubej domiſujiče bliže. Wot naſchich wychikow žadny wjazh živý njebe, hacž jeno major ſ Hiller a jeho mlody adjutant, fotrehož mjeno ja wjazh njeſuaju. Hiller pak běſche ſketro ſkorowatý, pschetož wón běſche ranjeny; ruſa a jena noha běſtej psches ruſke ſuſki hižom psched Beresinu wobſchloženej. Duž wón někto wjazh na ſouju jěchacž njebožesche, ale dyrbjesché ſo na hubjených bur- ſich ſaujach wjescž. (Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Ma ſarſte měſtno w Aluſchu ſtaj ſo ſamolivitoj ſuſes ſarač Kſchiljan w ſkotezach a ſuſes ſarač Handrik we Lupoji. Ma bližſich uježdzelach ſmějetaj tam ſwoje pruhi-prédowanje. Šuſes ſarač Birnik ſo 1. haſrleje na wotpočink poda.

— Tich wjele ſhyow naſcheho luda je živjenje wotajilo ſa ſwoj wotzny kraju. Woſebje je někto Budyschinſki woſrjeſ po- trjecheny pschi bitwje poſla Kraonie, hdžž je ſo pěſchcowy regi- ment čižko 103 woſebje wuſnamjeniſ. Někotry wopor pak je ſebi to dobyče ſadało. Duž budže někotry dom potrjecheny a někotra wudowa budže tu ſtejcež ſe ſwojimi ſyrotami wopuſchecžena. Duž na to dopominamy, ſo ſo w bližſhim čažu wudowam a ſyrotam dary ſuboſez wudžela, kotrež ſu ſ Ameriki döſchle. Wo- ſjewjenja mjenow wudowow a ſyrotow maja ſo hacž do 8. februara poſla ſuſes wychickeho juſtizneho radžicela Seyferta w Budyschinje na Alberſkej dróſy čižko 3 wotedač.

— Psches čežle ſranjenje ludoſeho prawa je ruſka wychi- noſez ſoni ſrjedž novembra ſruch naſcheho ſlukowanja ſuboſez w raúſhym kraju ſučila. Léta doſho, kaž je nam ſnate, džerje- ſche naſche němſke naraúſche miſionſtvo w Urmia a Choi dwě ſyrotowni ſ wocžehnjenju armeniſtich ſyrotow, kotrež ſtejſeſtej pod naſhonijenym wodženjom němſkých wučeſkow. Hacžrunje běſche Persiſka tehdom neutralna, ſu ſebi Ruzjo ſwérili, hižom ſrjedž ſeptembra — potajſim psched wudhrjenjom wójny ſ Turkow- ſkej — ſyrotownju w Choi wobſadžicž a ſrjedž novembra ſyrotow- nju w Urmia ſanktujež. Persiſki gouverneur je to ſučrom čežepiſ, hdžž tež w poſledním padže ſwoje wobžarowanje wupraji, ruſkej možy ſo poddač dyrbjecž. Woſta jeno mało ſhwile, ſyrot ſ dalschim pscheczelam pschinjecž, pschi čimž běſche ameriſka ſtaziya woporniuvje ſ pomožy. Potom buchu wſchitzh Němžy na pschikafnju Ruzjow ſ počnýneje Persiſkeje wuſkaſani. Běſche jich 36, kotsiz buchu wjedzeni pod žakostnymi čežkotami psches Ruzku do Schwegelskeje. Němſka žona na puežu wumrje w pucžowanym wosu, a wſchitzh do wójska ſhmani mužojo ſo jako wójnszy jeeži wročo ſdžeržachu, hacžrunje mejachu piſmo ſhubjenja ſwobodneho pschepuſchowanja psches Ruzjowſku. Druhim ſo zyle pjenjeſh hacž na někotre pjenježki wotewachu, naſwjetſhi džel ſmachow ſo jím kradny, hacž ſlónčenje po doſkej jěſbje překl psches Ruzku do Schwegelskeje pschimndzechu, hdžž buchu ſuboſnje pschijecži. Miſion- ſke wodžerſtvo je ſo pschecžiwo temu njeprawemu činjenju Ruzjowſkeje poſla pôſklaſtwa w Teheranje wobcežožovalo. Ból, kotrež je ſo we wutrobach njewinowatých ſyrotow a jich ſwěrnych hlaďačkow načinila, ſo wěſo wjazh dobra činicz njemóže.

Samolivith redaſtor: J. Gölč. Šeoburedaſtor: K. A. Fiedler. Cíjschecž a naſlaſnik: M. Smoleř.